

10.8.75

מערך גוש ישובים מתוכנן באזור כוכב השחר

1. תאור האזור

אזור כוכב השחר מהווה אזור ביניים בין מורדות הרי יהודה ושומרון לבין מדבר יהודה ומצוי מזרחית לקו פרשת המים. בהיותו בשולי ההר והמדבר הוא זוכה ומופסד כאחד מתכונות שני האיזורים מבחינת נוף, אקלים, (כמות גשם, רוחות, טמפר' ולחות יחסית), צמחיה טבעית, מקורות מים ועוד.
כללית, הטופוגרפיה הינה של גבעות מעוגלות בחלקן העליון ואשר מורדותיהן תלולים זמשתפלים למזרח.

האזור נשלט ע"י אגן ההקוות - אחד המחפצל לשני אגני משנה: ואדי אל-לדס בצפון וואדי אל-עוג'ה בדרום. והאזור מבוחר יחסית ע"י יובלים של שני ואדיות אלה. גובה האזור נע בין 500 - 700 מ' מעל פני הים.

2. איתור וגבולות האזור

א. א י ת ו ר - מערך הישובים מתוכנן כולו בתוך חחום של 16 קמ"ר. כאשר קו הרוחב הדרומי הן קואנרדינטות (לפי הרשת הבין לאומית) - 535724 - 535719 וקו הרוחב הצפוני הן הקואנרדינטות 539720 - 5395724 חחום זה מצוי במחצית המרחק בין מעלה האדומים בדרום (14 ק"מ) ומעלה-אפרים בצפון (12 ק"מ).

ב. ג ב ו ל ו ת - גבולו המערבי והדרומי של גוש הישובים חחום ע"י שני כבישים. המערבי הינו דרך ארכית אשר נפרצה ע"י מע"ץ ואשר בעתיד תהווה כביש אזורי בשולי "גב ההר", כביש זה מהווה את גבולו המערבי של איזור "אין כפרים" הגבול הדרומי הינו הכביש הרוחבי והיורד מרמאללה - ציר גריר ליריחו.

3. מים וחשמל

מ י ס - עדיין אין נתונים לגבי פוטנציאל אספקת המים. כ- 5 ק"מ צפוניים לחחום הישובים המתוכנן מצויה תחנת שאיבה עין-סמיה ויש לבדוק מה ניתן להפיק ממנה.

(ראה נספח: פרוגרמה לישוב באזור כוכב השחר אשר הוכן ע"י י. נוו.).

ח ס מ ל - עדיין לא ברורים מקורות אספקת החשמל. ישנה אפשרות מסוערת להתחבר לקו המתח העליון המתוכנן לאורך הבקעה ושמוש בגנרטורים עד להתחברות זו.

4. ק ר ק ע - איזור זה בעייתי מבחינת קרקעות זמינים. הקרקעות הטובות לחקלאות הינן בד"כ בבעלות ערבים פרטיים או אדמות נפקדים. עד כה נתפסו 1.000 דונם אשר יועדו לכוכב השחר א'. אומדים, כי ניתן יהיה לרכז 2,000 ד' נוספים לחקלאות באזור כולו. בשלב זה, אותרו בתחום הנדון 6 אתרים נוסף לכוכב השחר א'. האדמות באתרים אלה הן בבעלות מדינה, הכנסייה או הווקף (עדיין לא נעשתה בדיקה מדויקת של הבעלויות) וטטחיהם כדלקמן:-

אתר 1	נ.צ.	53557200	289 ד'
אתר 2	נ.צ.	53557225	520 ד'
אתר 3	נ.צ.	53857205	534 ד'
אתר 4	נ.צ.	53757215	420 ד'
אתר 5	נ.צ.	53757230	315 ד'
אתר 6	נ.צ.	53907230	805 ד'

אתר 3, מצוי מצידו המערבי של הכביש האורכי ובסמוך לו.

5. נ ג י ט ו ת

הנגישות לאזור תהיה דרך הכביש האורכי המתחבר לכבישים הרוחביים הבאים: לכביש ירוטלים - מעלה האדומים - יריחו, בדרום במרכז לכביש רמאללה - יריחו ולכביש מעלה אפרים - פצאל - כביש הבקעה ומגיע בצפון לכביש הבקעה - ואדי פרעה - שכס.

יש לבדוק אפשרות של התחברות מערך ישובים כוכב השחר לכביש נערך בחואי ואדי אל-קיס וואדי א-לדם.

6. ת ע ס ו ק ה

מערך היישובים יהיה כנראה כפת"ים שיחבסו בעיקרם על תעשייה, ומיעוטם על חקלאות התעשייה תבחר בהתאם לאוכלוסייה אשר תיועד לאזור.

7. מערך היישובים

גוש אוכלוסיית הגוש יהיה בעל סף מינימלי של 500 - 400 יחידות המסוגלות לקיים בי"ס יסודי ברמה נאותה. 500 יחידות נותנות כ- 2500 נפש וכ- 1,500 ילדים (לפי 3 נפשות למטפחה) שהם כ- 425 ילד בגיל בי"ס יסודי.

ישנן 2 אפשרויות עיקריות מבחינת סוג הישוב:

- א. 1. 5 כפת"ים בני 100 יחידות כל אחד. כאשר לאחד מהם צמוד מרכז שרוחיים דומם
2. 4 כפת"ים + 1 מרכז כפרי מאוכלס.
- ב. 1. 4 כפת"ים בני 125 יחידות כל אחד כאשר לאחד מהם צמוד מרכז שרוחיים דומם
2. 3 כפת"ים בני 125 יחידות כ"א + 1 מרכז מאוכלס בן 125 יח'

ישנן 3 אפשרויות עיקריות מבחינת רכוז או פזור התעסיה.

- א. תעסיה נפרדת לכל ישוב.
- ב. תעסיה מרוכזת לכל הישובים.
- ג. תעסיה נפרדת לכל ישוב ומרוכזת לכל הישובים.

מבחינת שטחי החקלאות המיועדים למטעים בעיקרם ניתן גם כאן לבצע שתי אפשרויות:

- א. עבוד מטעים נפרד לכל ישוב.
- ב. עבוד מטעים מטותף לכל הישובים.

מספר הישובים והצרוף בחוכם מבחינת מבנה השרותים, התעסיה והחקלאות יקבע רק לאחר בחינה מדוקדקת של הסטה שתערך בהקדם.

א ו כ ל ו ס י ה .8

בטלב זה, קיים מאחז בכוכב השחר א' ומדובר על הקמת מאחז בעתיד הקרוב בכוכב הסמוך ב' (המסומן במפה מצ"ב כאחר 1) - נ.צ. 535-720.

עדיין אין תמונה לגבי האוכלוסיה העתידה לחיות באזור.

מבחינת המערך האזורי יש משמעות אם תהיה זאת אוכלוסיה חילונית או דתית. אם יהיה זה גוש חסי, יש להניח, כי קטרינו יתפתחו לעבר מעלה האדומים וירושלים. אם תהיה בגוש אוכלוסיה חילונית יש להניח כי קטריה יתפתחו בכיוון מעלה אפריים וירושלים.

הקטרים האזוריים .9

כאמור, מערך הישובים בכוכב השחר מצוי במחצית הדרך, בין מעלה האדומים ומעלה אפריים (14 ק"מ למעלה האדומים - ו- 12 ק"מ למעלה אפריים). דמותה של מעלה האדומים בצורת יישוב עדיין לא ברורה. מעלה אפריים מתוכננת להיות מרכז אזורי מאוכלס בכ- 200 משפחות עד 1995. ברמה הגושית, יקבלו הישובים בכוכב השחר את השרותים בתוך הגוש עצמו אולם כאמור עדיין לא ברורה צורת פיתוח השרותים הגושיים. ברמה האזורית, יכוונו הישובים למרכזים הגדולים הסמוכים - מעלה אפריים או מעלה האדומים. שרותי חינוך ברמת כיתות חטיבת ביניים תוקמנה במעלה אפריים לקראת 1983 וכחות על-יסודיות לקראת 1993, יצויין, כי ישובי כוכב השחר נמצאים בנקודת אדיטות מבחינת מרחקים בין שני המרכזים האזוריים הנידונים ואנטנסטיביות הקטרים אשר יתפתחו לכאן או לכאן תלוי בסוג האוכלוסיה של הגוש וקרבתה המנטלית לאוכלוסית כל מרכז מחד - וקצב הפיתוח של מעלה אפריים ומעלה האדומים מאידך.